

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4013
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 485
Ημερομ. Κατάθεσης: 9/2/2021

Αθήνα, 09 Φεβρουαρίου 2021

Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης εγγράφων

Προς τους κ. κ. Υπουργούς

1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας
2. Εσωτερικών
3. Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΘΕΜΑ: «Παράβαση νομιμότητας, αδιαφανείς διαδικασίες και καινοφανής διακήρυξη έργου εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος στο ΦΟΔΣΑ Ιονίων Νήσων».

Ο αντιπεριβαλλοντικός νόμος 4685/2020 της κυβέρνησης Μητσοτάκη και συγκεκριμένα το άρθρο 93 τροποποίησε την οργάνωση και λειτουργία των ΦΟΔΣΑ του Νοτίου Αιγαίου (ΝΑ) και των Ιονίων Νήσων (ΙΝ). Η τροποποίηση αυτή δεν περιλαμβανόταν στη διαβούλευση του Νόμου και προστέθηκε εκ των υστέρων, χωρίς ενημέρωση των ΟΤΑ, δημιουργώντας αρνητικές αντιδράσεις της ΚΕΔΕ, της ΠΕΔ και των Δήμων των Περιφερειών Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων.

Η προχειρότητα αυτής της νομοθέτησης έθεσε τη βάση ώστε η σύσταση των νέων ΦΟΔΣΑ και οι μετέπειτα αποφάσεις αυτών να πάσχουν από σοβαρότητα προβλήματα νομιμότητας και αδιαφάνειας ενώ παράλληλα αφαιρεί αρμοδιότητες και περιουσία από τους ΟΤΑ.

Συγκεκριμένα και μεταξύ άλλων το άρθρο 93 περιλαμβάνει διάταξη για τη σύσταση του Διοικητικού Συμβουλίου των ΦΟΔΣΑ ΝΑ και ΙΝ, σύμφωνα με την οποία «Τα Διοικητικά Συμβούλια των Ειδικών Περιφερειακών Διαβαθμιδικών ΦΟΔΣΑ, αποτελούνται από επτά (7) μέλη. Ειδικότερα, αποτελούνται από τον Περιφερειάρχη και από άλλα δύο (2) μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου και από τέσσερα (4) μέλη, που εκλέγονται από τους εκπροσώπους των Δήμων που συμμετέχουν στη Γενική Συνέλευση».

Ο ΦΟΔΣΑ ΙΝ κάνοντας χρήση της διάταξης αυτής όρισε ως μέλη του ΔΣ την Περιφερειάρχη ΙΝ, ως Πρόεδρο, 2 μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου της ΠΙΝ, δύο (2) εκπροσώπους από ΠΕ Κέρκυρας, ένα (1) από την ΠΕ Ζακύνθου και ένα (1) από την ΠΕ Κεφαλονιάς. Η σύνθεση του ΔΣ προκάλεσε τις αντιδράσεις Δήμων των ΙΝ καθώς δεν ικανοποιείται η θεσμική υποχρέωση της

εκπροσώπησης στο ΔΣ του ΦΟΔΣΑ τουλάχιστον ενός μέλους από όλες τις ΠΕ ΙΝ.

Για το θέμα αυτό υποβλήθηκε ερώτηση στο Υπουργείο Εσωτερικών και σε απάντηση του ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Λιβάνιος στις 18.08.2020 κατέστησε σαφές ότι: με βάση την περ. γ¹ της παρ. 6 του άρθρου 236 του 4555/18 η αναλογική εφαρμογή συμπεριλαμβάνεται ως διάταξη **αναγκαστικού δίκαιου στις υποχρεωτικές προβλεπόμενες ρυθμίσεις του καταστατικού**, καθόσον σκοπεί στην εξασφάλιση της εκπροσώπησης στο ΔΣ όλων των ΠΕ της Περιφέρειας! Επιπρόσθετα επισήμανε ότι σε περίπτωση που η αρχαιρεία για το ΦΟΔΣΑ έχει ήδη γίνει, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα με ευθύνη του/της Προεδρεύοντα/-ουσας της διαδικασίας, ώστε να τηρηθούν οι παραπάνω διατάξεις.

Εκτός αυτού του σοβαρότατου θέματος, το οποίο θέτει ζήτημα νομιμότητας όλων των αποφάσεων του ΦΟΔΣΑ, αναδεικνύονται και άλλα ζητήματα νομιμότητας στη λειτουργία του ΦΟΔΣΑ όπως, η απουσία έγκρισης από το Περιφερειακό Συμβούλιο για την εκπροσώπηση των μετοχών της ΠΙΝ αλλά και η τοποθέτηση των εκπροσώπων της ΠΙΝ μόνο με απόφαση της Περιφερειάρχη χωρίς να έχει προηγηθεί επιλογή τους από το Περιφερειακό Συμβούλιο.

Παρόλα τα ανωτέρω σοβαρότατα ζητήματα νομιμότητας, και παρά το ότι όλα τα ανωτέρω έχουν αναδειχθεί στη δημόσια σφαίρα, το ΔΣ του ΦΟΔΣΑ ΙΝ προχώρησε τη διαγωνιστική διαδικασία του Έργου «ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ & ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΧΥΤΥ-Ο.Ε.Δ.Α. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ» (Ψ44Π46ΜΜΜ7-ΕΓΠ) εκτιμώμενης αξίας 11.133.915,32€ και συνολικής αξίας με δικαίωμα προαίρεσης 20.584.260,52 €.

Μάλιστα με απόφαση (ΑΔΑ: ΨΛ7Τ7ΛΕ-0ΘΜ) ο ΦΟΔΣΑ ΙΝ προχώρησε επίσης, χωρίς διαγωνισμό, στην υπογραφή προγραμματικής σύμβασης με την εταιρεία ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ, ύψους 100.000€, προκειμένου να παρέχει υπηρεσίες υποστήριξης της διαγωνιστικής διαδικασίας των έργων της Κεφαλονιάς αλλά και του έργου «ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΚΕΡΚΥΡΑΣ». Η ίδια απόφαση διευκρινίζει ότι το ποσό αυτό αφορά μόνο στις υπηρεσίες της ΔΙΑΔΥΜΑ για την υποστήριξη καθ' όλη της διάρκειας της προετοιμασίας και διεκπεραίωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας, ενώ όταν η ΔΙΑΔΥΜΑ οριστεί ως Διευθύνουσα Υπηρεσία θα καθοριστεί επιπρόσθετο ποσό σε μεταγενέστερη φάση, πριν την υπογραφή των Συμβάσεων του έργου, με τροποποίηση της προγραμματικής σύμβασης!

Το βασικό αντικείμενο της προκήρυξης σύμβασης της Πράξης «ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ & ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΧΥΤΥ-Ο.Ε.Δ.Α. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ» περιλαμβάνει την κατασκευή και την 3μηνη δοκιμαστική λειτουργία της επέκτασης Χ.Υ.Τ.Υ.-Ο.Ε.Δ.Α. και την υπηρεσία κανονικής λειτουργίας του έργου για έξι (6) έτη. Όμως στην διακήρυξη περιλαμβάνεται επιπλέον και η χρήση του δικαιώματος προαίρεσης και του φυσικού

¹ «υποχρεωτική συμμετοχή στο Δ.Σ. του ΦΟΔΣΑ ενός, τουλάχιστον, μέλους από κάθε δήμο μέτοχο κάθε περιφερειακής ενότητας της οικείας περιφέρειας, αν λειτουργεί μόνον ένας ΦΟΔΣΑ σε αυτήν

αντικειμένου και του χρονικού ορίου της σύμβασης, ενώ προστίθενται τα παρακάτω αντικείμενα :

- Εργασίες επέκτασης των εγκαταστάσεων ή/και πρόσθετο εξοπλισμό, **με σκοπό την παραγωγή δευτερογενούς καυσίμου** ανάλογα με τις εφαρμοζόμενες τεχνολογίες, προκειμένου με την μείωση του υπολείμματος για ταφή, την ανακύκλωση και ανάκτηση, η εγκατάσταση να συνεισφέρει στην σταδιακή επίτευξη των στόχων του ΕΣΔΑ για το 2030. Ο **καθορισμός των προσφερόμενων τεχνικών παραμέτρων** που θα καθορίσουν τις ανωτέρω προσαρμογές **θα γίνει** με την Τεχνική Μελέτη προσφοράς, με προϋπολογισμό έργου **4.694.630,00€ πλέον ΦΠΑ 24%**.
- Στην περίπτωση εφαρμογής του δικαιώματος προαίρεσης επέκτασης των εγκαταστάσεων τροποποιείται και αυξάνεται και το λειτουργικό κόστος, με προϋπολογισμό ύψους **4.359.405,60€**.

Να σημειωθεί ότι με την 2483/13-03-2020 (ΑΔΑ: ΨΣ1Ζ46ΜΤΛΡ-3Ω9) Απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ το έργο εντάχθηκε με συνολική δημόσια δαπάνη ύψους 7.278.381,61€ με δικαιούχο το Δήμο Αργοστολίου. Στις 29/12/2020 εκδόθηκε η 1^η τροποποίηση της προηγούμενης απόφασης ένταξης, όπου ορίστηκε δικαιούχος ο ΦΟΔΣΑ ΙΝ. Στη διακήρυξη η εκτιμώμενη αξία είναι προσαυξημένη κατά 3,85εκ. ευρώ χωρίς φυσικά να εμπεριέχεται στη διαφορά το ποσό από το δικαίωμα προαίρεσης.

Να τονιστεί ότι με βάση το άρθρο 132 το Ν. 4412/2016 το δικαίωμα προαίρεσης εφαρμόζεται όταν η ανάγκη τροποποίησης προκύπτει λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από την αναθέτουσα αρχή!

Από όλα τα παραπάνω αποδεικνύεται η προχειρότητα και η αδιαφάνεια που διέπει το διαγωνισμό «ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ & ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΧΥΤΥ-Ο.Ε.Δ.Α. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ». Ειδικότερα η απουσία ολοκληρωμένης μελέτης, η αύξηση της εκτιμώμενης αξίας του έργου σε σχέση με τη συνολική δαπάνη ένταξης αλλά και η επιλογή της προαίρεσης διπλασιασμού και του χρόνου και του φυσικού αντικειμένου, αφήνουν τεράστια περιθώρια εισαγωγής αδιαφανών όρων τόσο για την συνολική διάρκεια της σύμβασης, όσο και για το αντικείμενο της υπηρεσίας που δημοπρατείται. Επιπλέον ο ΦΟΔΣΑ ΙΝ και άρα το δημόσιο συμφέρον και η τοπική κοινωνία επιβαρύνεται με ένα πολύ μεγαλύτερο ποσό, σχεδόν τριπλάσιο του προϋπολογισμού της αρχικής διακήρυξης, με ασαφή περιγραφή του φυσικού αντικειμένου.

Επιπλέον το γεγονός ότι ο Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Απορριμμάτων βρίσκεται υπό αναθεώρηση και με τη διακήρυξη δίδεται η δυνατότητα κατασκευής μιας άλλου τύπου μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων, που περιλαμβάνει την παραγωγή δευτερογενούς καυσίμου με τεχνικές παραμέτρους που θα καθοριστούν σε επόμενη φάση, αφήνει υπόνοιες για προώθηση της καύσης απορριμμάτων ή εξυπηρέτησης των συμφερόντων των μελλοντικών αναδόχων, κάτι που γεννά ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την περίπτωση της Κεφαλονιάς, σχετικά με τη μονάδα παραλαβής των

δευτερογενών προϊόντων, το κόστος μεταφοράς τους, τη σκοπιμότητα της επέκτασης αυτής, κλπ.!

Σε δημοσιεύματα η Πρόεδρος του ΦΟΔΣΑ προκειμένου να δικαιολογήσει την δυνατότητα προαίρεσης για εργασίες επέκτασης των εγκαταστάσεων ή/και πρόσθετο εξοπλισμό, επικαλείται τις Κοινοτικές Οδηγίες 850 & 851/2018 της ΕΕ, οι οποίες να σημειωθεί ότι δεν έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο, και οι οποίες φυσικά δεν επιβάλλουν την καύση ή την παραγωγή δευτερογενών καυσίμων ως επιλογή, αλλά το αντίθετο επιβάλλουν τη ενίσχυση της διαλογής στην πηγή και της παραγωγής καθαρών δευτερογενών υλικών, στρατηγική που έρχεται σε αντίθεση με την καύση.

Η επιλογή αυτή αποτελεί καθαρά επιλογή της κυβέρνησης ΝΔ, μέσω του νέου Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων, όπου με το τάχατες φιλόδοξο στόχο της μείωσης του όγκου αποβλήτων που οδηγείται προς ταφή μέχρι το 2030, επιβάλλει την καύση παντού, και εγκλωβίζει τη χώρα για δεκαετίες σε ένα στρεβλό μοντέλο διαχείρισης απορριμμάτων σε πλήρη αντίθεση με τη στρατηγική ανακύκλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επειδή στη λειτουργία των φορέων των ΟΤΑ είναι υποχρεωτική η τήρηση των κανόνων του θεσμικού πλαισίου, της διαφάνειας και της αναλογικότητας

Επειδή οι πόροι των ΟΤΑ και των φορέων αυτών πρέπει να αξιοποιούνται και να χρησιμοποιούνται προς όφελος των φορέων της αυτοδιοίκησης και των δημοτών και όχι να σπαταλιούνται σε αδιαφανείς διαδικασίες

Επειδή το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και το Υπουργείο Εσωτερικών οφείλουν να διασφαλίζουν τη διάφανη αξιοποίηση των δημόσιων πόρων αλλά και την επίτευξη των στόχων όπως ορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο διαχείρισης των αποβλήτων.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- 1. Σε συνέχεια του εγγράφου του Υφυπουργού Εσωτερικών, σε ποιες ενέργειες θα προβούν τα αρμόδια υπουργεία προκειμένου να αποκατασταθεί η νομιμότητα του ΔΣ του ΦΟΔΣΑ ΙΝ και των αποφάσεων αυτού;**
- 2. Εφόσον η επέκταση της εγκατάστασης αιτιολογείται ως συνεισφορά στην σταδιακή επίτευξη των στόχων του ΕΣΔΑ για το 2030, για ποιο λόγο δεν ενσωματώθηκε στον αρχικό σχεδιασμό και μετατοπίζεται σε μεταγενέστερο στάδιο κατασκευής, με τεχνικές λεπτομέρειες που δεν είναι διαθέσιμες κατά τη διάρκεια διεξαγωγής τους Διαγωνισμού και μάλιστα με τη χρήση του δικαιώματος προαίρεσης;**
- 3. Εφόσον το έργο εντάχθηκε στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ με συγκεκριμένη δημόσια δαπάνη, γιατί ο διαγωνισμός υλοποιείται με προσαυξημένη αξία κατά 3,8 περίπου εκατομμύρια, και επιπλέον προστίθεται η αύξηση του οικονομικού αντικειμένου με τη χρήση του δικαιώματος προαίρεσης;**
- 4. Με ποιες διαδικασίες και διοικητικές πράξεις οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης και της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης**

του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ που ενέταξαν το έργο με συνολική δημόσια δαπάνη ύψους 7.278.381,61€ αποφάσισαν και ενέκριναν τον τριπλασιασμό της δαπάνης και του προϋπολογισμού του έργου χωρίς να έχει σαφώς μελετηθεί και τροποποιηθεί το φυσικό αντικείμενο;

5. Με ποιο τρόπο έγινε εκτίμηση του κόστους της επέκτασης του προϋπολογισμού όταν ο καθορισμός των προσφερόμενων τεχνικών παραμέτρων που θα καθορίσουν τις προσαρμογές της μονάδας θα προκύψουν σε μεταγενέστερο στάδιο από Τεχνική Μελέτη;
6. Από ποια τεχνική μελέτη προκύπτει η ανάγκη για την κατασκευή μονάδας παραγωγής δευτερογενούς καυσίμου; Υπάρχει τεχνοοικονομική μελέτη που να καθορίζει το κόστος διαχείρισης και μεταφοράς του τελικού παραγόμενου προϊόντος, τη μονάδα παραλαβής και κατά πόσο είναι συμφέρουσα η συγκεκριμένη επιλογή σχεδιασμού;
7. Θεωρούν ότι το σύνολο των τεχνικών υπηρεσιών της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων και των Δήμων αυτής δεν έχουν τεχνική επάρκεια για τη διεξαγωγή της διαδικασίας σύναψης, την εποπτεία και την επίβλεψη των δημοσίων συμβάσεων και ο ΦΟΔΣΑ ΙΝ προβαίνει στη σύναψη προγραμματικής Σύμβασης αρχικού κόστους 100.000€ με τη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ για την ολοκλήρωση του έργου αυτού; Για ποιο λόγο στην απόφαση έγκρισης της Προγραμματικής Σύμβασης ο ΦΟΔΣΑ ΙΝ αποφασίζει να δοθεί πρόσθετο ποσό στη ΔΙΑΔΥΜΑ όταν οριστεί ως Διευθύνουσα Υπηρεσία, το ύψος του οποίου που θα καθοριστεί σε μεταγενέστερο στάδιο και με τροποποίηση της Προγραμματικής Σύμβασης και δεν υπολογίζεται εξ αρχής το σύνολο του οικονομικού αντικειμένου της Σύμβασης;

Παρακαλούμε να κατατεθούν προς ενημέρωση της Βουλής και των πολιτών οι αποφάσεις των υπηρεσιών του Υπουργείου Ανάπτυξης και του αντίστοιχου Επιχειρησιακού Προγράμματος, τυχόν αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και αρμόδιων υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών και της σχετικής Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τον παρόντα διαγωνισμό καθώς και τη σχετική αλληλογραφία του ΦΟΔΣΑ με τους ΟΤΑ και τη ΔΙΑΔΥΜΑ ΑΕ.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Βαρδάκης Σωκράτης
Βέττα Καλλιόπη
Γιαννούλης Χρήστος
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Καλαματιανός Διονύσιος - Χαράλαμπος
Καφαντάρη Χαρούλα (Χαρά)
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μπάρκας Κωνσταντίνος
Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)
Νοτοπούλου Κατερίνα
Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σαρακιώτης Γιάννης
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Τζούφη Μερόπη
Φωτίου Θεανώ
Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης